

NiNa in Context

Moderne fysica de school in

Chris van Weert
Vz. stichting IOBT*
Institute of Physics
Universiteit van Amsterdam

* Samenwerking KNCV, NIBI , NNV, NVON, NVvW op het gebied van onderwijs

Overzicht

- Achtergrond
- Kern van Nieuwe Natuurkunde
- Examenprogramma
- Implementatie
- Lerarenagenda NNV

Waar komt NiNa vandaan?

- **Initiatief Nederlands Platform Natuurkunde (NPN)**

- NVON vaksectie natuurkunde

- Nederlandse Natuurkundige Vereniging

- Natuurkunde afdelingen HO

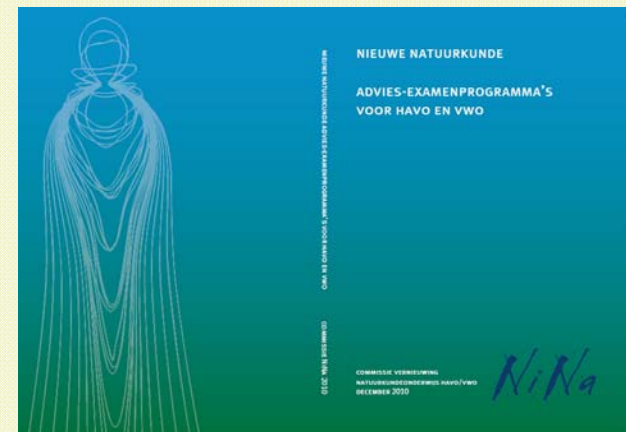
- KNAW

- **Opdracht: Inhoudelijk actueel en maatschappelijk relevant**

Commissie Nieuwe Natuurkunde

- Ingesteld door OCW 12 februari 2005
  - Advies inhoud examenprogramma's natuurkunde havo en vwo
  - Advies Concept-Contextbenadering
  - Advies invoering (Bèta5, SLO)
  - Lesmateriaal pilot
- Gedecchargeerd 1 februari 2011

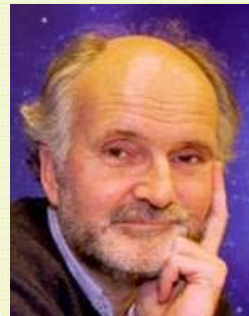

www.betanova.nl

www.schoolsupport.nl

Dit waren de namen ...

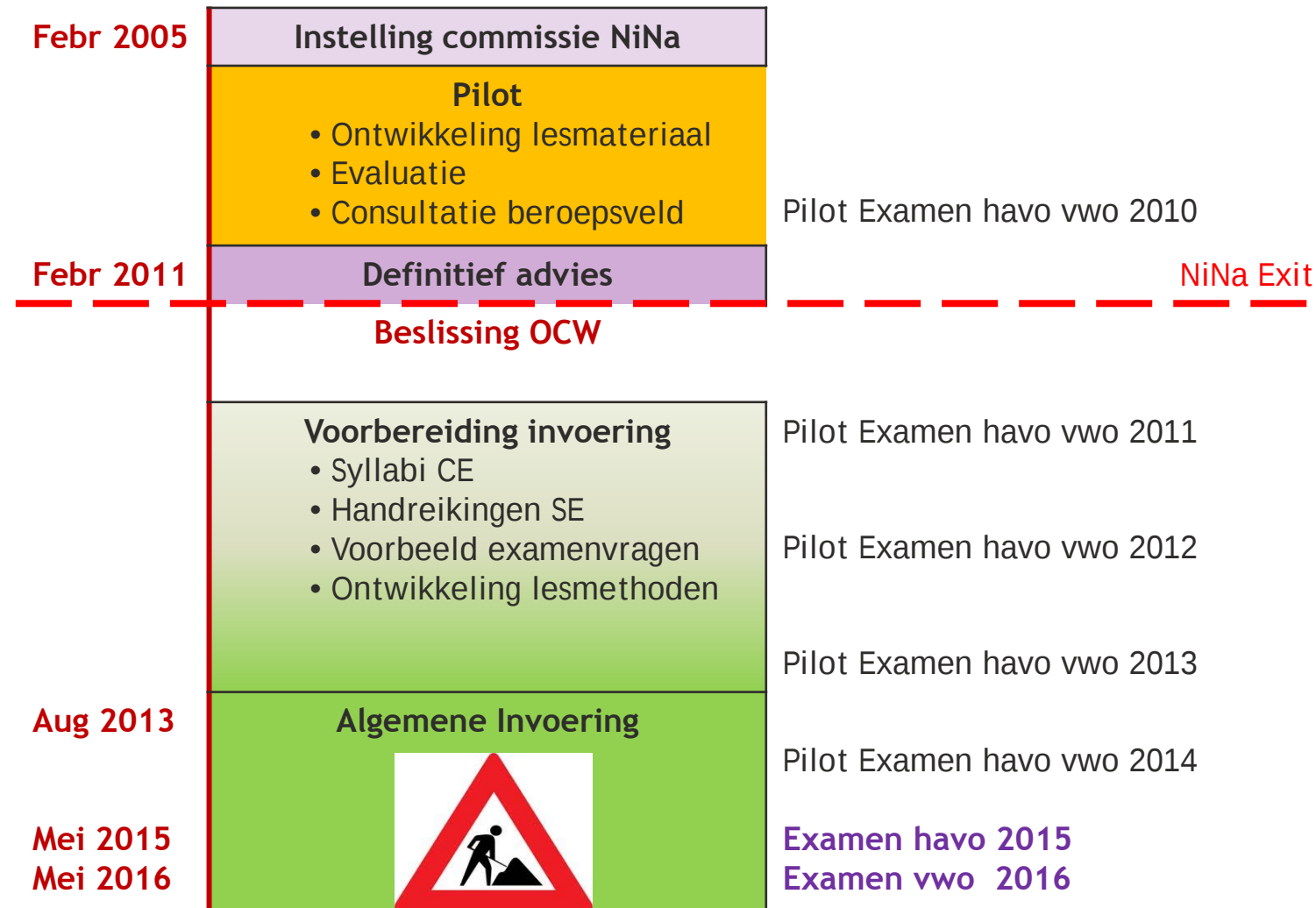
- Peter Barthel
- Robbert Dijkgraaf
- Marileen Dogterom
- Jos van Haaren
- Anneke de Leeuw
- Henk Pol
- Wim Sonneveld
- Ruud Sniekers
- Harrie Eijkelhof
- Maarten Pieters
- Chris van Weert

Woudschoten 2010

Tijdpad

Veranderingen in het onderwijs zijn als een marathon, geen sprint.

Nieuwe Natuurkunde

1. Natuurkunde = wat natuurkundigen (sterrenkundigen) doen

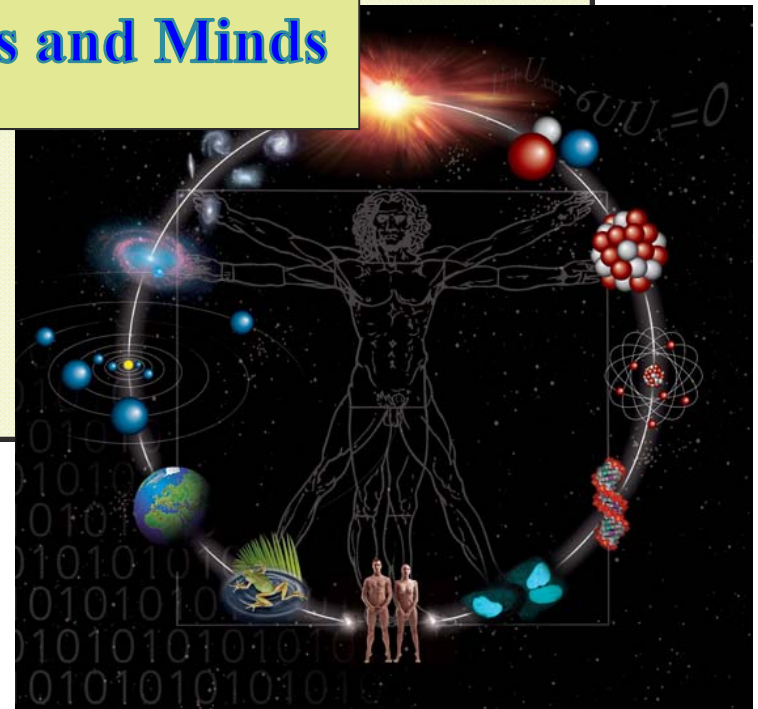
2. Science literacy

3. Leraar maakt het voor de leerlingen

4. Invoering = innovatietraject

Hearts and Minds

The context of physics is science

studentenaantallen

Science literacy

The level of understanding of science and technology needed to function in a modern industrial society:

▶ **Basiskennis van de wetenschappelijk kernconcepten**

Molecuul, neuron, laser, DNA, nanometer, broeikaseffect,....

▶ **Hoe wetenschap werkt**

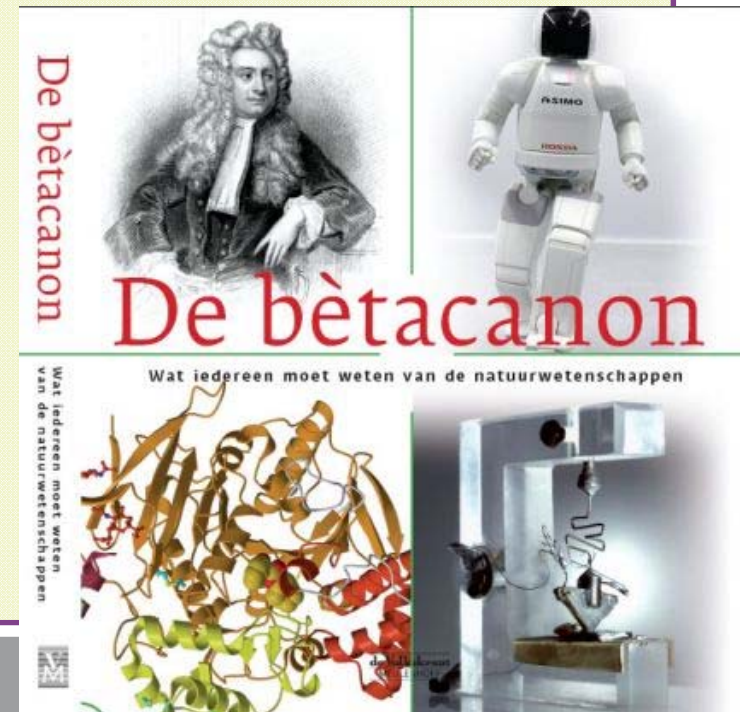
Wetenschappelijk bewijs

Theorie, model, experiment

▶ **Wetenschap = wat wetenschappers doen**

▶ **Wetenschappelijke en maatschappelijk toepassingen**

*Wat iedereen moet weten van
de natuurwetenschappen*

Examenprogramma NiNa

CE 60%

- **Mechanica**
- **E&M**
- **Golven & straling**
- **'Moderne' natuurkunde**

SE 40 %

- **1 verplicht onderwerp**
- **2 keuzeonderwerpen**
- **Praktisch werk**

Domeinen VWO

Domeinen	Subdomeinen	CE	SE
Beweging en wisselwerking	• Kracht en beweging • Energie en wisselwerking • Gravitatie	x x x	
Lading en veld	• Elektrische systemen • Elektrische en magnetische velden	x x	
Golven	• Informatieoverdracht • Medische beeldvorming	x x	
Straling en materie	• Eigenschappen van stoffen en materialen • Elektromagnetische straling en materie • Kern- en deeltjesprocessen	x	x x*
Quantumwereld en relativiteit	• Quantumwereld • Relativiteit	x	x*
Leven en aarde	• Biofysica • Geofysica		x* x*
Natuurwetten & modellen	• Natuurwetten en modellen	x	
Onderzoek en ontwerp	• Experiment, Modelstudie, Ontwerp		x

Examenprogramma vwo

Nieuwe Natuurkunde examenblad.nl

Domein B. Golven

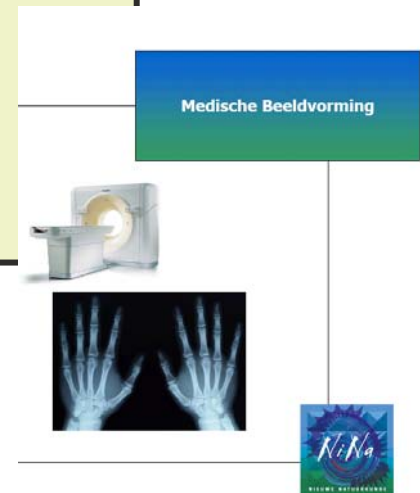
Subdomein B2. Medische beeldvorming

Eindterm

- De kandidaat kan eigenschappen van **ioniserende straling** en de effecten van deze straling op mens en milieu beschrijven.
- Ook kan de kandidaat **medische beeldvormingstechnieken** beschrijven en analyseren aan de hand van fysische principes en de diagnostische functie van deze beeldvormingstechnieken voor de gezondheid toelichten.
  - ▢ beeldvormingstechnieken: röntgenopname, CT-scan, MRI-scan, PET-scan, echografie en nucleaire diagnostiek

Toepassingsgebieden

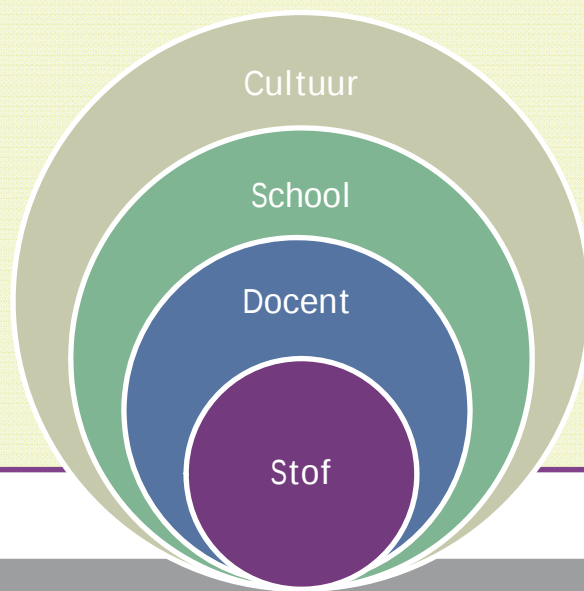
havo	vwo
Aarde en klimaat Energieomzettingen Informatieoverdracht Materialen Medische beeldvorming Menselijk lichaam Zonnestelsel en heelal	Astrofysica Biofysica Energieomzettingen Geofysica Informatieoverdracht Medische beeldvorming Quantumwereld

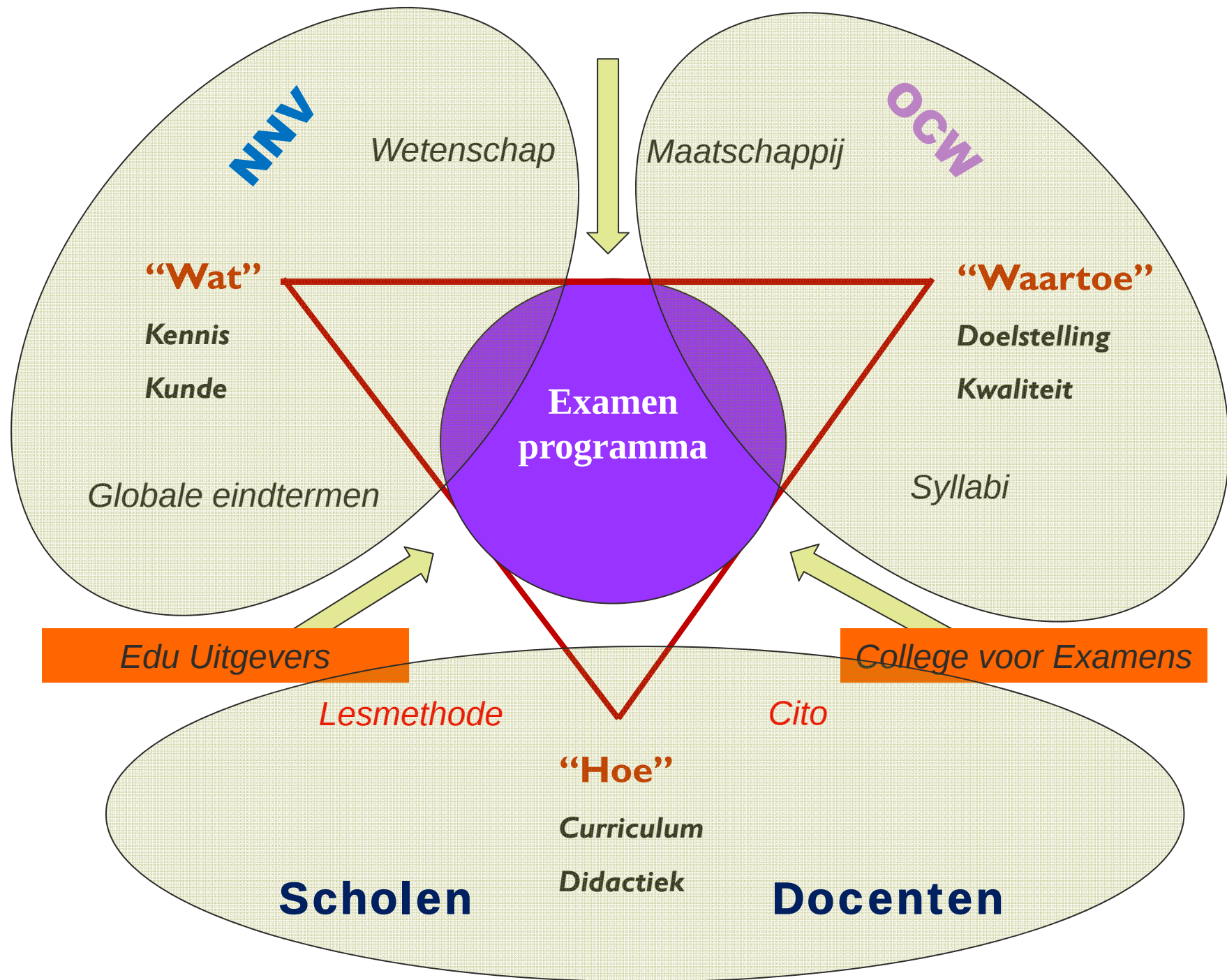

Vakvernieuwing

Change in education is easy to propose
Hard to implement and
Extraordinarily difficult to sustain

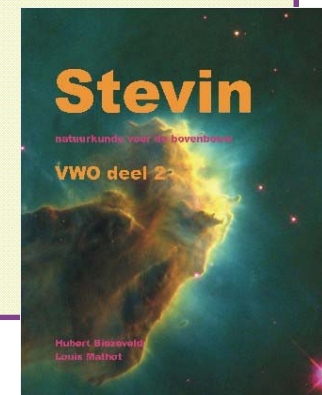
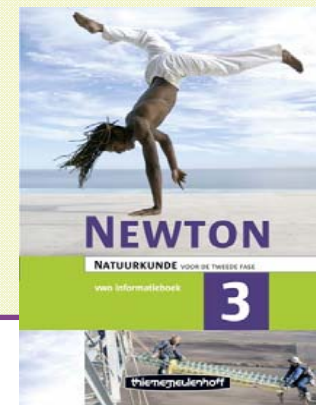
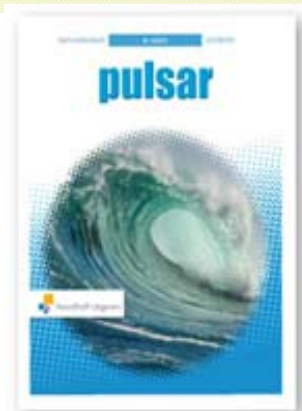
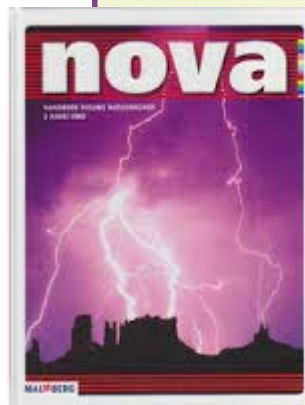
A. Hargraves and D. Fink

Lesmethoden natuurkunde

- Malmberg - Nova natuurkunde
- Noordhoff Uitgevers - Pulsar
- Noordhoff Uitgevers - Natuurkunde overal
- ThiemeMeulenhoff - Systematische natuurkunde
- ThiemeMeulenhoff - Newton
- BiezeveldMathot - Stevin

Invoering 2013 - ....

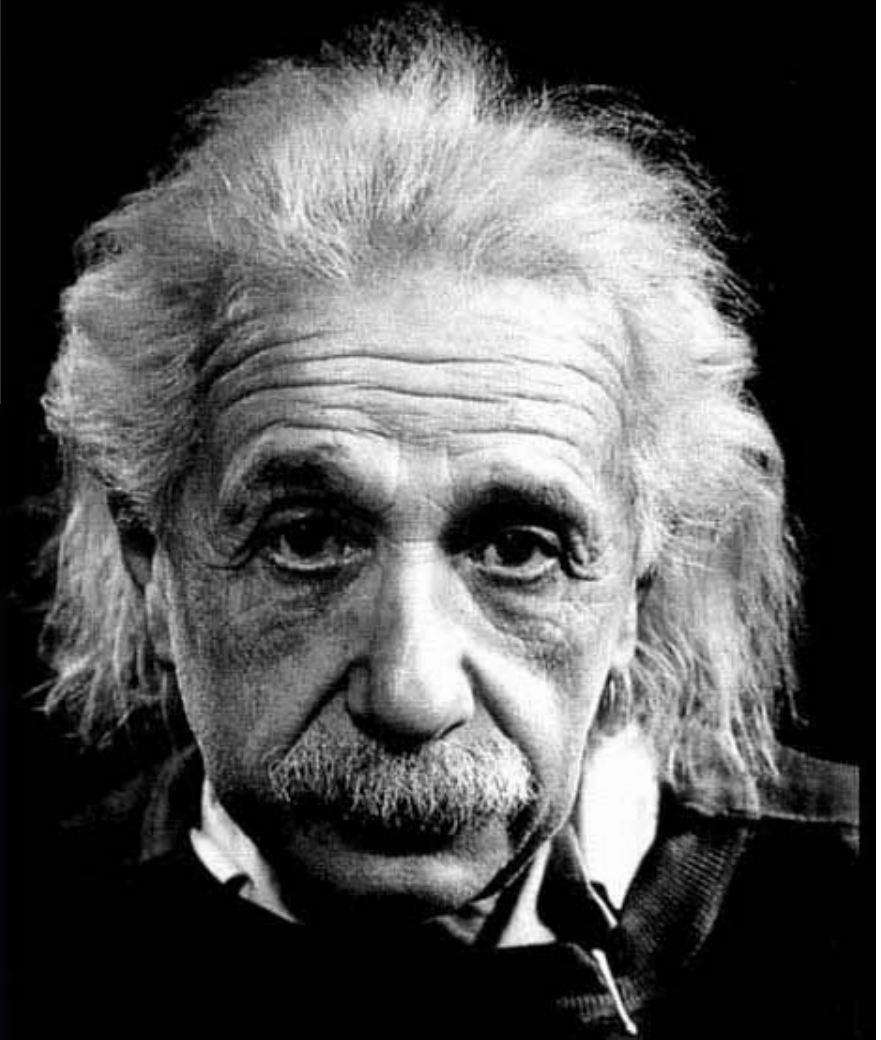
- Doel: Blijvend actueel en maatschappelijk relevant
- Invoeringsproces:
  - Scholen/docenten autonoom
  - Lesmethode leidend
  - Toetspraktijk (CE) als hefboom
  - Leraar maakt het verschil

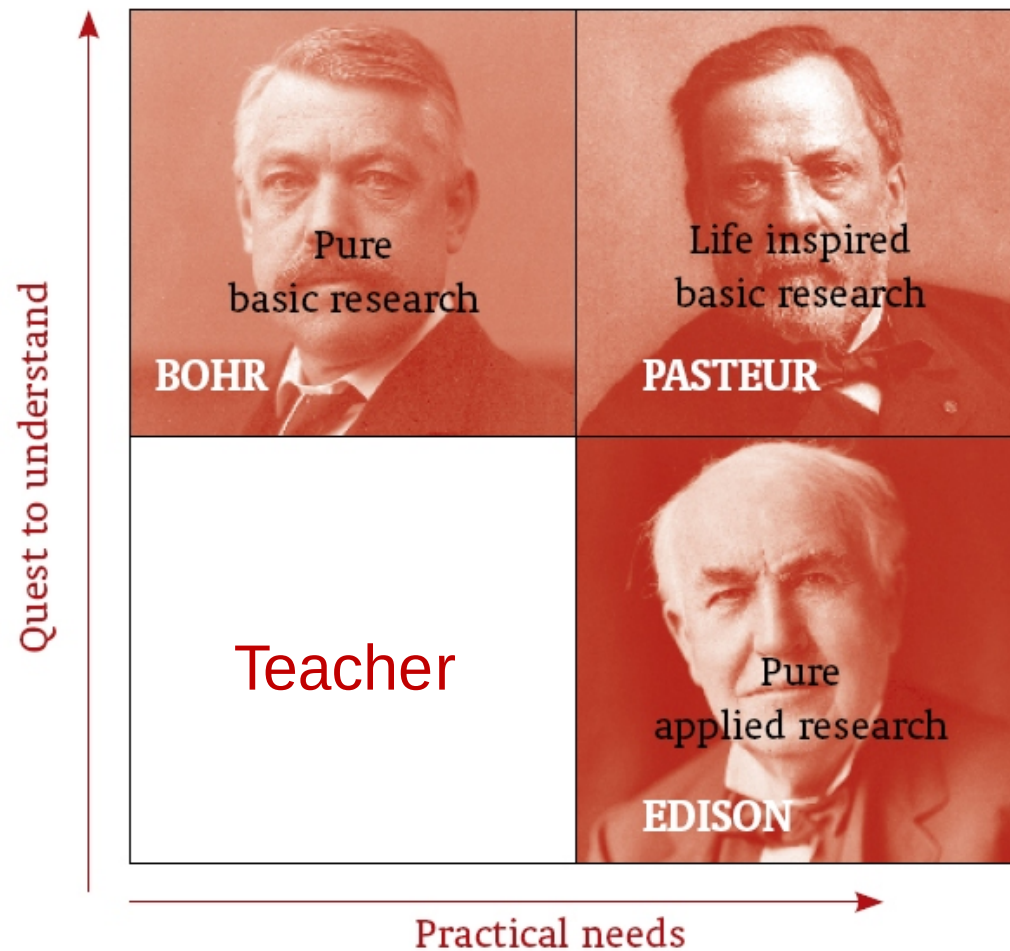
Shared vision or ownership is more an outcome of a quality process than a precondition

Michael Fullan

“It is the supreme art of the teacher to awaken joy in creative expressions and knowledge.”

Pasteur's Quadrant

Commissie Dijkgraaf
CHEMISTRY & PHYSICS:
Fundamental For Our
Future
Vision Paper 2025

*Empower the chemistry
and physics teachers*

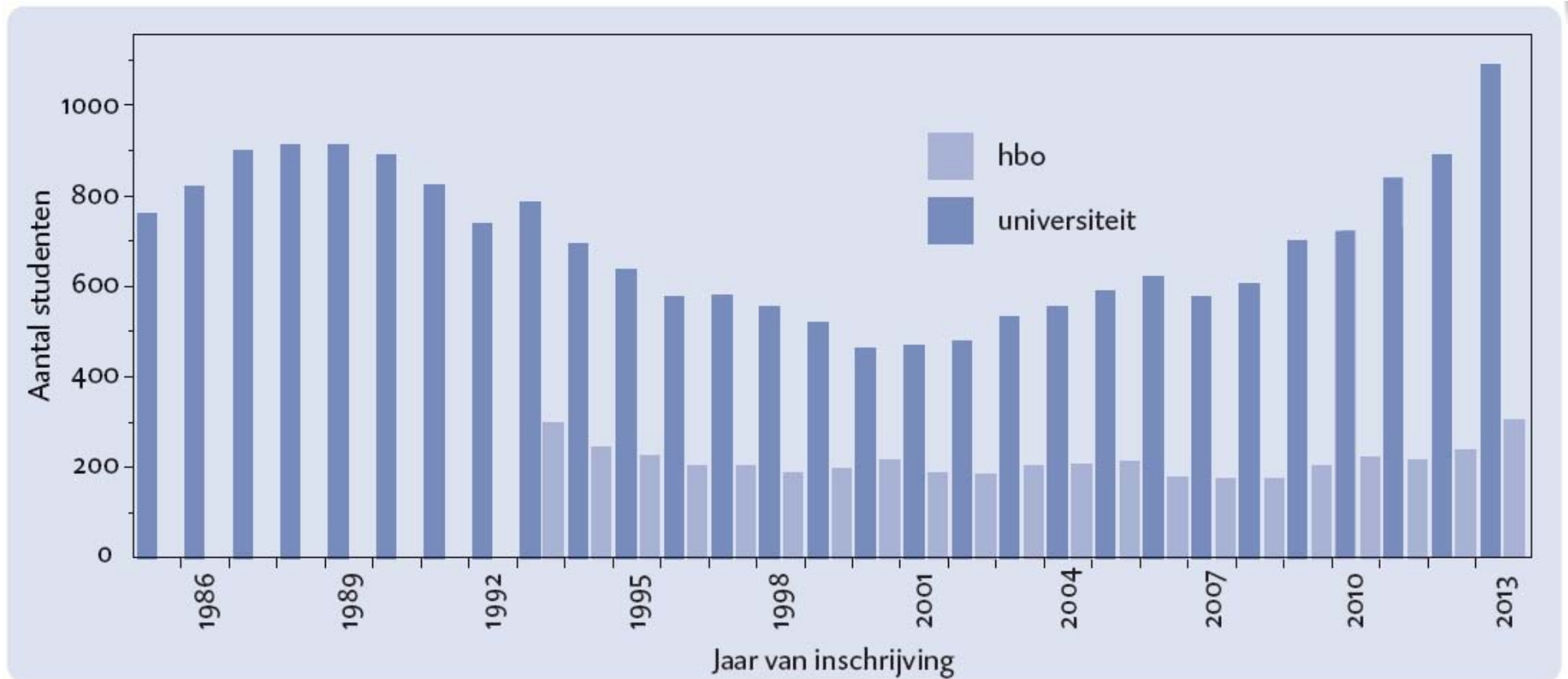
Lerarenagenda NNV

- ✓ Landelijke coördinatie natuurkunde vaksteunpunten
  - actualisatie vakkennis, ontwikkeling lesmateriaal, DOTs, ...
- Koppelen van expertise aan 'communities of interest'
  - bedrijfsleven, actuele thema's, OZ-projecten, review lesboeken, ..
- Doelgroepen (change agents)
  - auteurs, beginnende leraren en opleiders
  - DUDOC PostDoc's, NiNa docenten, ...
- Afstemming en samenwerking
  - NVON, bètaberoepsverenigingen, ...
- Disseminatie via natuurkunde.nl

Engaging teachers in the wider world of physics and science

Instroom eerstejaars natuurkunde

Grafiek 1 Aantallen eerstejaarsstudenten Natuur- en Sterrenkunde en Technische Natuurkunde aan de algemene en technische universiteiten van 1985 tot en met 2013. En de aantallen eerstejaars Technische Natuurkunde aan de hbo-opleidingen vanaf 1993.